بسم الله الرحمن الرحيم

ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓް
ދިވެހިރާއްޖެ

ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތް

- **ޤަޟިއްޔާ ނަންބަރު:** 2021/HC-B12/68
- **އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތް:** މުޙައްމަދު ނަޢީމް / ށ. ފީވައް، ޖޭވަރު
- **އިސްތިއުނާފުކުރެވުނު ފަރާތް:** ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް
- **މައްސަލައިގެ ބާވަތް:** ކޯޓު އަމުރު (ފުލުހުންގެ ދައުރު އަދާކުރުމަށް ހުރަސްއެޅުން)

މައްސަލަ ބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލިސް:

ފަނޑިޔާރު މުޙައްމަދު ނިޔާޒް
ފަނޑިޔާރު ޢަބްދުالله ހަމީދު
ފަނޑިޔާރު ހުސައިން ޝަހީދު

ނިމުނު ތާރީޚް: 19 ރަބީޢުލްއައްވަލު 1443
25 އޮކްޓޫބަރު 2021

ހައިކޯޓުގައި މައްސަލަ ނިޔާކޮށް ނިމުނު ތާރީޚު: 11 ރަބީޢުލްއައްވަލް 1443 / 17 އޮކްޓޫބަރު 2021

އިސްތިއުނާފުކުރެވުނު މައްސަލަ:

- ނަންބަރު: 145-J/MA/(2021)/1995
- ނިންމި ކޯޓު: ޖުވެނައިލް ކޯޓު
- ބާވަތް: ކޯޓު އަމުރު (ފުލުހުންގެ ދަށުގައި އަމާޒުކުރުމަށް ހުރަސް އެޅުން)
- ހުށަހެޅުނު ތާރީޚު: 23 ސެޕްޓެމްބަރު 2021
- ނިމުނު ތާރީޚު: 23 ސެޕްޓެމްބަރު 2021

ކީވޯޑް- ކޯޓު އަމުރު- ފުލުހުންގެ ދަށުގައި އަމާޒުކުރުމަށް ހުރަސް އެޅުން- ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2016 (ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު) ގެ 38 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އަދި އިސްތިއުނާފުގެ 50 ވަނަ މާއްދާ، ގަވާއިދު ނަންބަރު 2021-SC-REG-01 (ސުޕްރީމްކޯޓުގެ ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ގަވާއިދު) ގެ 13ވަނަ މާއްދާގެ (ހ).

ފަނޑިޔާރު މުޙައްމަދު ނިޔާޒުގެ ރައުޔު: މިރައުޔަށް ފަނޑިޔާރު ޢަބްދުﷲ ހަމީދު އާއި ފަނޑިޔާރު ހުސައިން ޝަހީދު ތާއީދު ކުރައްވައެވެ.

ތަޢާރަފު:

1. މާލެ، ސ. ހިތަދޫ، ޗޭވަރު / މުޙައްމަދު ނަޒީލް (ދރއވ. ކާޑު ނަންބަރު:A265223) ގެ މައްޗަށް ތުހުމަތުކުރެވިފައިވާ ފުރުޞަތުގެ ދަށުން އަދާކުރަމުން ހުރަސްއެޅުމުގެ މައްސަލައާ ގުޅިގެން، މުޙައްމަދު ނަޒީލް 07 (ހަތެއް) ދުވަހުގެ މުއްދަތަށް ކަސްޓޯޑިއަލް ޖަލުގައި ބަންދުކުރުމަށް ޖުވެނައިލް ކޯޓުން ނިންމާފައިވާ ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MA/2021/1995 ކޯޓު އަމުރު، އެކޯޓުން ނިންމާފައިވަނީ ސަބަބެއް އަދި ޤާނޫނީ އަސާސެއް ނެތި ކަމަށްބުނެ، އެއަމުރު އިސްތިއުނާފުކޮށް ބާޠިލުކުރުމަށް އެދި ހުށަހަޅާފައިވާ މައްސަލައެވެ. މިއިސްތިއުނާފުގައި އިސްތިއުނާފު ކުރަނީ ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހެވެ.

މައްސަލައިގައި ކުރިހިނގާފައިވާ ގޮތް:

2. 2021 ސެޕްޓެންބަރު 22 ވަނަ ދުވަހުގެ ރޭގަނޑުގެ ވަގުތެއްގައި ބައަކާ މީހުން މާލޭގެ އެކި ސަރަޙައްދުތަކުން އަނދާ ޗަނދިކަން ދިއްލާފައި އެއްލާ ހަމަނުޖެހުން ހިންގުމަށް މަސައްކަތްކުރުމުން އެސަރަޙައްދުތަކުގެ އަމަން މަސްލަހަތު ގެއްލިގެން ހަރަކާތްތަކެއް ފުލުހުން ދިމާކުރަމުންދާ މަޖިލިސްގައި ގެނުން ކަންކުރުވެމި ފުލުހުން އަލާފައި އެއް ވައިން ހުރަސްއަޅާފައިވާ ފުލުހުން ދަށުން އަމަލުކުރަމުން ހުރަސް އެދިގެން ތުހުމަތުކުރެވޭ މައްސަލައިގައި މުޖުތަމަޢުގެ ސަލާމަތާއި ރައްކާތެރިކަމަށްޓަކައި 22 ސެޕްޓެމްބަރު 2021 ގެ 22:32 ގައި މުޙައްމަދު ނަޒީލް ހައްޔަރުކުރިއެވެ.[1]

---

[1] ހައްޔަރުކުރުމުގެ ފޯމުގެ މައުލޫމާތު ނަންބަރު TD137830 ޝީޓް

3. އެމައްސަލައިގައި މުޙައްމަދު ނަސީމްގެ ބަންދުކުރުމުގެ ގޮތެއް ނިންމުމަށް އެދި ފުލުހުންގެ ފަރާތުން ކްރިމިނަލް ކޯޓަށް ހުށަހެޅި ފޯމުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވަނީ، މިމައްސަލައިގައި މުޙައްމަދު ނަސީމްގެ މައްޗަށް އެކަށީގެންވާ ތުހުމަތެއް އޮތްކަމަށް ފެންނާތީ، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 49 ވަނަ މާއްދާއާއި ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2016 (ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު) ގެ 59 ވަނަ މާއްދާއާއި 60 ވަނަ މާއްދާއާއި [illegible] ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ގަވާއިދުގެ 13 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގެ ދަށުން މުޖުތަމަޢުގެ ސަލާމަތާއި ރައްކާތެރިކަމަށްޓަކައި 15 ދުވަހުގެ މުއްދަތަށް ބަންދުގައި ބަހައްޓައިދިނުމަށެވެ.[2]

4. ފުލުހުންގެ ފަރާތުން މުޙައްމަދު ނަސީމްގެ ބަންދުގެ މުއްދަތު އިތުރުކުރުމަށް ކްރިމިނަލް ކޯޓަށް ހުށަހެޅުމުން އެކޯޓުން ނިންމާފައިވަނީ، ފުލުހުންގެ ފަރާތުން ހުށަހެޅި ހުށަހެޅުމާއި ގުޅިގެން ތުހުމަތު ކުރެވޭ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ހުރި [illegible] [illegible]، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 49 ވަނަ މާއްދާއާއި، ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2016 (ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު) ގެ 59 ވަނަ މާއްދާ އާއި 60 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގެ ދަށުން މުޖުތަމަޢުގެ ސަލާމަތާ ރައްކާތެރިކަމަށްޓަކައި އަދި މުޙައްމަދު ނަސީމްގެ [illegible] ބަންދު [illegible] [illegible]، މުޙައްމަދު ނަސީމް 23 ސެޕްޓެމްބަރު 2021 ގެ 16:45 އިން ފެށިގެން 30 ސެޕްޓެމްބަރު 2021 ގެ 16:44 އަށް 7 (ހަތެއް) ދުވަހުގެ މުއްދަތަށް [illegible] ޖަލުގައި [illegible] ބަހައްޓަން އަމުރުކޮށްފައެވެ.[3] ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ މިއަމުރުގެ އިތުރު [illegible] ތިރީގައިވާ [illegible] [illegible] ފާހަގަކޮށްފައިވެއެވެ.

"3.1- ތުހުމަތު ކުރެވިފައިވަނީ [illegible] [illegible] [illegible].

3.2- [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. ފުލުހުން [illegible] [illegible] [illegible]. ފުލުހުންގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ފުލުހުންގެ [illegible] [illegible].

3.3- [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. ފުލުހުން [illegible] [illegible] [illegible] ފުލުހުންގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

---

[2] ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު MF/190775 ބަންދުކުރުމުގެ ގޮތެއް ނިންމުމަށް އެދި ހުށަހެޅި ފޯމު

[3] ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MA/2021/1995 (23 ސެޕްޓެމްބަރު 2021) ކޯޓު އަމުރު

-3.4 [illegible]"

5. ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MA/2021/1995 ކޯޓު އަމުރުގައި މުޙައްމަދު ނަޒީމް 07 (ހަތެއް) ދުވަހުގެ މުއްދަތަށް [illegible] އަމުރުކޮށްފައިވިނަމަވެސް، މުޙައްމަދު ނަޒީމް ބަންދުގައި ބަހައްޓާފައިވަނީ 5 (ފަހެއް) ދުވަހުގެ [illegible] ބުނެފައިވެއެވެ. މުޙައްމަދު ނަޒީމްގެ [illegible] ހައިކޯޓުގައި [illegible].[4]

އިސްތިއުނާފީ ނުކުތާތައް:

6. ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MA/2021/1995 ކޯޓު އަމުރު އުވާލުން ހިންގާފައިވަނީ [illegible]:

-6.1 ގަވާއިދު ނަންބަރު 2021-SC-REG-01 ([illegible] ޖިނާއީ އިޖްރާއަތުގެ ގަވާއިދު) ގެ 13 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައި [illegible] ސަލާމަތަށް ނުރައްކާތެރި ކުރިމަތިވެދާނެކަމަށް [illegible].

---

[4] އިސްތިއުނާފުކުރެއްވީ 06 އޮކްޓޫބަރު 2021 ގައި.

-6.2 ދިފާޢުން ދެއްކި އެއްވެސް ވާހަކައަކުން، ދިފާޢުން ހުށަހެޅި އެއްވެސް ހެއްކަކުން އެއްވެސް ވަރަކަށް ރިޢާޔަތްކުރުމުގައި އަދި ކުރެވުން ތުހުމަތު [illegible] [illegible] ހުއްޖަތެއް ހުށަހަޅާފައި ނެތްހިނދު، ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2016 (ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު)ގެ 59 ވަނަ މާއްދާއާ ޚިލާފަށް ބަންދުގައި ބަހައްޓަން ނިންމާފައިވާކަމަށްބުނެ ހުށަހެޅި ނުކުތާއެވެ.

-6.3 ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2016 (ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު) ގެ 38 ވަނަ މާއްދާގެ (ރ) ގައި ބުނާ ހާލަތްތަކުގެ ތެރެއިން އެއްވެސް ހާލަތެއް އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުގެ މައްޗަށް ވުޖޫދުވާން ނެތްހިނދު، ޤާނޫނުއަސާސީގެ 46 ވަނަ މާއްދާ އާ ޚިލާފަށް އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތް [illegible] ހައްޔަރުކޮށްފައިވާ އަދި ހައްޔަރަކަށް ނުވާގޮތަށް 2 [illegible] [illegible] އެނގެން އޮތްނަމަވެސް ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 50 ވަނަ މާއްދާގައިވާ އިޖުރާއަތުތައް ފުރިހަމަކޮށްފައިވާކަން އެނގެން ނެތުމުން ހައްޔަރުގެ ސަބަބަކަށް ގެއްލިފައިވާކަމަށްބުނެ ހުށަހެޅި ނުކުތާއެވެ.

އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން އެދޭގޮތް:

7. އިސްތިއުނާފީ މިމައްސަލައިގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ހައްޔަރުކޮށްފައިވާ އަދި ބަންދުކުރަން ފަނޑިޔާރު ނިންމާފައިވާ ޤާނޫނާ ޚިލާފުކަމަށް ކަނޑައަޅުއްވައިދެއްވައި، ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MA/2021/1995 ކޯޓު އަމުރު ބާޠިލް ކޮށްދެއްވުމަށެވެ.

ފާހަގަކުރެވޭ ކަންތައްތައް:

8. މިމައްސަލައާ ގުޅިގެން، އިސްތިއުނާފުކުރާ މުޙައްމަދު ނަޖީބުގެ ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާ ނުކުތާތަކާއި، [illegible] ގުޅިގެން ދެފަރާތުން [illegible] ހައިކޯޓުގެ ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި ދައްކާފައިވާ ވާހަކަތަކާއި، މައްސަލައިގައި ގުޅުންހުރި އެންމެހައި ލިޔުންތަކަށް ބަލާއިރު އަންނަނިވި ކަންތައްތައް ޝަރީޢަތަށް ފާހަގަކުރެވެއެވެ.

މުޖުތަމަޢުގެ ސަލާމަތަށް ނުރައްކަލެއް އޮތް ހާލަތު

9. ގަވާއިދު ނަންބަރު 2021-SC-REG-01 (ޝަރީޢަތްކުރުމުގެ ޚާއްޞަ އިޖުރާއާތުގެ ގަވާއިދު) ގެ 13 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައި މުޖުތަމަޢުގެ ސަލާމަތަށް ނުރައްކަލެއް އޮތް ހާލަތުގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ވަޒީފާއާއި، [illegible] ދިރިއުޅުމުގެ [illegible] މުޖުތަމަޢުގެ ސަލާމަތަށް ނުރައްކަލެއް އޮތް ހާލަތުގައި [illegible]

[illegible] [5]

10. [illegible] ފަރާތުން [illegible] ގެ 13 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައި [illegible]

11. [illegible] ފަރާތުން [illegible] [6] [illegible] 45-J/MA/2021/1995 [illegible] 7 (ހަތެއް) [illegible]

---

[5] [illegible] 2021/HC-B12/04

[6] [illegible] MF/190775 [illegible]

ސަރީޙަކޮށް ކަނޑައަޅާފައިވާތީ ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 13 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާ ޚިލާފުވެފައިވާކަމަށް ބެލެވެން ނެތެވެ.

މުއްދަތު މަޖިލީހުގައި ހުށަހަޅާ ދިފާޢު

12. ބަންދުގެ މުއްދަތު މަޖިލީހަށް ހުށަހަޅާ ހުއްޓާ ވަކީލަކު ހާޒިރުކުރުމުގެ ފުރުޞަތު ބަންދުގެ މުއްދަތު އިތުރުކުރަންތޯ ނުވަތަ ނޫންތޯ ކަނޑައަޅުމުގައި ބަންދުގެ މުއްދަތު އިތުރުކުރުމަށްޓަކައި ގޮތުން ހަމަޖައްސާފައި އިޖުރާއީ ފުރުޞަތުދިނުމުގައި ބަންދުކުރުމާ ދިމާވާ ހުރި ހެކިތަކާ ނުވަތަ ދޫކުރަން ޖެހޭތޯ ހަމަޖެހިފައިވާ ގޮސްފައިވާގޮތެއް ގޮތުން ހުށަހެޅޭ އެއްވެސްކަމެއް، ބަންދުގެ މުއްދަތު މަޖިލީހުގައި ހަމައެކަނި ތުހުމަތުގައިވާ ޖީލުގެ މައްސަލަ ހުރި ހެކިތަކަށް ބަލައިގެން އިޖުރާއީ ގޮތުގައި ކަންތައް ތުހުމަތުގައިވާ ޖިނާއީ ބަންދުކުރުމާ ދިމާވާ ފުރުޞަތުދޭން އަތްނުދޭ ތުހުމަތުގައިވާ ޖިނާއީ ދޫކުރަން ނުޖެހޭކަމަށް، އެއްވެސް ހުއްޖަތެއް ނުވަތަ ފުރުޞަތުއެއް ސަލާމަތެއް ނަމަ ކަޑަ ފެނިއްޖެ ދިފާޢު ކުރުމަށްޓަކައި ފުރުޞަތު ތަކަށް އިޖުރާއީ ހުކުމަކަށް އަސާސެއް ބަންދުގެ މުއްދަތުގެ މަޖިލީހުގައި ބަލާފައިނުވާ އަކީ މުޤައްރަރުގެ ސަލާމަތުގެ ގޮތުންނޫނެވެ.[7]

13. މިމައްސަލަ ނިމުމުގެ ފަރާތުން ދެއްކި އެއްވެސް ވާހަކައެއް، ހުކުމަކީ އެއްވެސް ހެކިތަކުން އެއްވެސް ފަރާތަކުން ދިފާޢުކުރުމުގައި ނުވާކަމަށް މިމައްސަލަ ނިމުމުގެ ފަރާތުން ބުނެއެވެ. މިމައްސަލަ ނިމުމުގެ މައްޗަށް ތުހުމަތުކުރެވިފައިވާ ކުށާއި ގުޅޭން މުޅި ތުހުމަތު ނަގާފައި ވެފައި އެވެ.އެންމެފަހު ސަބަބު ހަމަ ހުކުމުގެ މައްޗަށް މިމައްސަލަ ނިމުމުގެ ފަރާތުން ކުރިމަތިވާ ހާލަތު ދިމާވިކަމަށް ވާނަމަވެސް އެއްވެސް ކަމަކަށް އެއްވެސް ދިފާޢުކަމަކަށް ދިފާޢުކުރުމުގެ ފުރުޞަތުވާނެކަމަށް ބުނެފައި ބަލާއިރު، މިމައްސަލަ ނިމުމުގެ ދެއްކުން ހުރި ހުކުމަކީ ކަނޑައެޅުމުގެ ފަރާތުން ކުރިމަތިވާ ހާލަތުން ހުކުމް

---

[7] ދާއޫދު ސަމީރު ވ. ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލް 2021/SC-A/50 (2021) SC 67

[illegible] އަދި [illegible] ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ. [illegible] 145-J/MA/2021/1995 [illegible][8] [illegible] އެވެ.

14. ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 59 ވަނަ މާއްދާއާއި، އެޤާނޫނުގެ 60 ވަނަ މާއްދާއާއި ސުޕްރީމްކޯޓުގެ ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ގަވާއިދުގެ 13 ވަނަ މާއްދާގައި [illegible] ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 59 ވަނަ މާއްދާއާއި، އެޤާނޫނުގެ 60 ވަނަ މާއްދާއާއި ސުޕްރީމްކޯޓުގެ ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ގަވާއިދުގެ 13 ވަނަ މާއްދާގައި [illegible]

---

[8] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ބެލުމުން އެނގެއެވެ.

ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2016 (ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު) ގެ 38 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)

15. ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2016 (ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު) ގެ 38 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބުނާ ހާލަތްތަކުގެ ތެރެއިން އެއްވެސް ހާލަތެއް އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުގެ މައްޗަށް ވުޖޫދުވެފައިވާކަމަށް މުޙައްމަދު ނަބީލްގެ ވަކީލުން ބުނެއެވެ. މިގޮތުން މުޙައްމަދު ނަބީލް ޤާނޫނުއަސާސީގެ 46 ވަނަ މާއްދާއި ދިފާޢަށް [illegible] [illegible] 2 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 50 ވަނަ މާއްދާގައިވާ އިޖުރާއަތުތަކާ [illegible] [illegible] [illegible] ގެއްލިފައިވާކަމަށް މުޙައްމަދު ނަބީލްގެ ވަކީލުން ބުނެއެވެ.

16. [illegible] ގައިވާ [illegible] އަދި އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން ދެއްކި ވާހަކަތަކުން އެނގޭނީ، ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2016 (ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު) ގެ 38 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)ގެ ދަށުން މުޙައްމަދު ނަބީލު "[illegible] [illegible] [illegible]" [illegible]. ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2016 (ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު) ގައި ބަޔާންކުރާ "[illegible]"، "[illegible] [illegible]"، "[illegible] [illegible]" [illegible] [illegible] [illegible] "[illegible]" [illegible] "[illegible] [illegible] [illegible]" އަދި "[illegible]" މިއީ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible]، [illegible] ޤާނޫނުން [illegible] [illegible] މާނައެވެ. [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible]

ޖިނާއީ ހުއްޖަތު ކާނޫނުގެ ހުއްޖަތުތަކަށް އެ ހުއްޖަތުތަކާއި ގުޅިގެން ޤާނޫނީ އިންސާފު ދެނެގަތުމުގެ ހުއްޖަތުތަކަށް ވުމަކީ އަމަލީ ގޮތުން ފުރުޞަތުގެ ދަށުން އަދާކުރުމުން ގޮތަކަށް ނުވާނެއެވެ. އެހެންވެ، ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގައި "ހުއްޖަތުން" ކަމަށް ބުނެފައިވަނީ، ހުށަހަޅާފައިވާ ބަޔާންކޮށްފައިވާ އަދި ބަލާނެ ދަރަޖަ ގެނައުމަށްވެސް ނުވާގޮތަށް ސާބިތުކުރުމުގެ ބާރަކާއި ނުވަތަ ބަލައި ޤަބޫލުކުރުމުގެ ބާރާއި ޖިނާއީ ހުއްޖަތު ހުއްޖަތުތަކެވެ. އެ ޤާނޫނުގައި އެނގޭ ގޮތުން ނުވާނެކަން އަދި ކަމަށް ބަލައި، ޤާނޫނީ އިންސާފުގެ މަސައްކަތުގެ އިޖުރާއަތުން ދީ ކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ.[9]

17. މިހާލަތުގައި ދަޢުވާ ފުރުޞަތު ހުއްޖަތެވެ. ނަމަވެސް އެއީ ހުއްދަކުރާ ހުކުމެއް ނުވާގޮތަށް ފުރުޞަތުގެ ބަދަލުގެ ދަރަޖަ ގެނައީ ގެނައުމުން މިހާލަތުގައި ދަޢުވާ ހުއްދަ ކުރުމަށް ނުކުތާ ނެތެވެ. މިހާލަތުގައި ދަޢުވާ ހުއްޖަތު ކުރިއަށްގެންދިޔުމުގެ ފުރުޞަތު އަދާކުރާ ގޮތުގެ ބާރަކަށް ވީ އެވަގުތު ހުށަހެޅުމުގެ ފުރުޞަތުގެ ދަރުމަ އަދާކުރުމަށް ހުށަހެޅި އެއްވެސް އެއްޗެއް ނުވެއެވެ. މިހާލަތުގައި ފުރުޞަތުތަކަށް ފުރަތަމަ އަދި ނިޔާއަށް ހުށަހެޅިއެވެ. އެހެންވެ، ހުއްދަކުރާ ނުވާގޮތަށް ފުރުޞަތުގެ ބާރުގެ ދަރަޖަ ގެނައުމަށްވެއެވެ. ނަމަވެސް އެހެންވެ، ހުއްދަކުރުމުގެ ބަދަލުކުރުމުގެ ފުރުޞަތެވެ. ހުއްޖަތުގެ މަސައްކަތުގައި ފުރުޞަތު ކުރިއަށްދިޔަ، މިހާލަތުގައި ދަޢުވާ ހުއްޖަތުގައި ހުއްދަކުރުމުގެ ބަދަލުކުރިއެވެ. އެހެންވެ، ވަކިއާދައިގެ ކުރިމަތިކޮށް އަދި ޝަރީޢަތުގެ ބަދަލުގެ މަސައްކަތު އިތުރުކުރީ އެވެ. މިކަންކަން ކުރުމުގައި އިޖުރާއީ ގޮތުން އަމަލުކުރި އެކަމަށް ނުކުތެވެ.

18. މިހާ، އިސްވެ ބަޔާންކުރެވުނު ސަބަބުތަކާއި އެކު ހުރިހާ، މިހާލަތު ދަޢުވާ ހުއްޖަތު ހުއްދަކުރުމުގެ ކުރިއަށްގެންދިޔުމަށް އަދި ބަދަލުކުރުން ކުރިމަތިވާ ހާލަތު ނިންމުމަށް ޤާނޫނީ މިނިވަންކަމަށް ކަމަށް އަޑުއެހުމެއް ނުވެއެވެ.

---

[9] ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2016 (ޖިނާއީ އިޖުރާއާތުގެ ޤާނޫނު) ގެ 213 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ).

- **ޙުކުމް:**

ދެންނެވުނު، މިސްލު ފާހަގަކުރެވުނު ނުކުތާތަކާއި ބައްލަވައިގަތުމުން ކަންކަން އެކޯޓުގެ މަތިން ހުރުމުން، ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MA/2021/1995 ކޯޓު އަމުރަކީ ސައްޙަ އަމުރެއްކަމަށް ކަނޑައަޅައި، މި ޤަޟިއްޔާ ދިރާސާކުރެއްވި ހައިކޯޓުގެ ތިން ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލީހުގެ އިއްތިފާޤުން ޙުކުމްކުރީމެވެ.

މި ޤަޟިއްޔާ ބަލައި ޙުކުމް ކުރީ:

ފަނޑިޔާރު އަބްދުﷲ ހަމީދު

ފަނޑިޔާރު މުޙައްމަދު ނިޔާޒް
(ރިޔާސަތު)

ފަނޑިޔާރު ހުސައިން ޝަހީދު